

Abonnement :

Drie maal per week 6 franks per jaar
Twee 3
Een 4
Een blad afzonderlijk 10 centieme.

DE POSTRIJDER DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.
De POSTRIJDER verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.
Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, Groot Markt, te Tongeren.

TONGEREN, DEN 12 SEPTEMBER 1903.

VAN ALLES WAT.

7 September is een droevige verjaardag voor de liberalen ; hij herinnert hun eene der schadelijkste bladzijden uit de geschiedenis van het liberalisme : de hinderlaag van Brussel.

'T Was eene triomf van het straatvuur, bouddaanot van de partij, die Frère-Orban tot leider had. Door aan te spannen met het Brusselsche erapunt en door zich solidair te verklaren met het ja-bagel, tekende de liberale partij op 7 September haar doodvonnis.

De conservatieve regering is het 20 jaar van haar bestaan ingetreden. Nu reeds dekt men aan de groote feesten, die in 1909 het 25-jarig bewind der conservatieve partij zullen herdenken. Wij hebben dus reden den 7 September 1884 dankbaar te herdenken.

Menig katholieke werd dien dag gewond, doch er bleef maar één doode en die was goed dood : het liberalisme ! Requiescat in pace ! En nog eenige kassten op de doodskist ! ...

WAT IS HET LIBERALISME ? — Koning Leopold I, bijgenaamd de Wizz, zegde eens, aan zijn vrouwelinge vriend, den heer Stockwaer :

« Bij ons, in België, is het de katholieke partij die een sterk standpunt inneemt : de liberale partij is eene wegzinkende zandbodem, altijd bereid om zich te ontdoen onder de immer klimmende stroom der gedachten van opstand en revolutie. »

Hoezeer zijn die woorden van onze eersten Koning nu bewaarheid. Wie is de sterkste vesting der maatschappelijke orde ? Wie, het eenigste bolwerk onder vrij instellingen ?

Bekent dat de orde die u stelling wel slecht zouden overgeleverd zijn aan de socialistischen, of aan hunne bandelings, de liberalen.

Onze tegenstanders bekibbelden de Katholieke Regering en alle Katholieke besturen, onder voorwendsel dat ze te veel haeren toelicht tot leeninge neemt.

Belangrijke verwijl als men nagaat wat de liberalen vroeger oultuenden, en een vergelijking maakt tusschen den toestand van toen en dien van heden.

In de nota, welke gevoegd is bij de jongste buitengewone staatsvergadering, treffen wij te dien opzichte leerzame statistieken aan. Van 1879 tot 1884, onder het allereerste liberaal-ministerie, groeide de staats-schuld aan met 228 millioen, hetzij 28 millioen per jaar.

Onder het finar cieel bestuur van minister de Smet de Nayer, groeide de staatschuld aan met 90 millioen, of zoo wat 11 millioen per jaar.

Uit deze cijfers blijkt, dat de katholieke regering wat spaarzaam te werk ging in zijn van schulden maken dan het voormalig gouvernement der Noordelbroeders.

DE MOORD in den Tunnel.

Mabel was niet vreesachtig van aard en een oogenschijnlijk onbedachtzaam had haar de overtuiging gegeven, dat zij niet te dicht bij huis was, om gewag te behoeven te dochten. Het opdienen van den jongeling was ook niet van die aard om haar arwaan op te wekken, want zij was opgewonden en zijne woorden gaven mer den indruk van angst en vrees, dan van groote brutaaliteit.

nijverheid vooruit helpen, den landbouw bevoornden, den onderlingen bijstand, het beroeps onderwijs, enz., door milde toelagen aanmoedigen, zonder genoodzaakt te zijn de belastingen te verhoogen of nieuwe belastingen in te voeren.

DE KIEZINGEN.

De gemeentekiezingen zullen plaats hebben den 20sten Zondag van October en alsdan zullen de kiezers te oordeelen hebben aan wie zij voor eenige jaren de belangen hunner gemeente willen toevertrouwen.

Reeds zijn liberalen en socialistischen volop aan het liegen en lasteren, om de kiezers te foppen en ze naar hunnen kant te trekken. Hierin gehoramen zij aan de logie of de vrijmeulselarij, die hun heer en meester is.

Indien die veeze mannen menen dat de kiezers zich zoo gemakkelijk appelen voor citroenen laten in de vaist stoppen, dan bedreigen zij zich zeer.

In plaats van over gemeentezaken en gemeentebestuur te spreken, komen de liberalen tot allerhande ouden riamer van doe dag, die reeds vijftigmaal wederleerd is. Wat vertellen zij dan zoo af ? Ehwel, ziehier.

M. de Smet de Nayer, minister van financiën, heeft de rechten op den generer verhoogd ; bijgevoegd moeten de liberalen en socialistischen in de gemeenteraden komen.

Gij begrijpt niet, beste lezers, wat de rechten op den generer, die door de Kamers en niet door de gemeenteraden gestemd worden, in de gemeentekiezingen komen doen ? Wij begrijpen het ook niet.

Daar kunnen de gemeenteraden niet den minsten invloed op uit oefenen. De rechten zouden er peenen centieme meer verminderden noch vermindern. Bijgevoegd komt al dat gezever over de rechten op den generer in het geheele niet te pas bij de gemeentekiezingen.

Maar er is nog schooner : al dat gezever is vals en leugenachtig. De rechten op den generer zijn met gene 30 millioen vermeerderd, maar nauwelijks met het derde van die som. Dat is eene kleinheid, gelijk men ziet.

Wij berispen ons nog hoe jaren lang de kopstukken der liberalen en socialistischen partijen in de Kamer het laud lastig vielten om maatregelen te eischen tegen de genererpest. Zij wilden dat de lastenwet op 100 millioen gebracht werde ; en nu komen diezelfde liberalen, die den algeheelen ondergang van suikerijen en herbergsijen aangepredikt hadden en hem niet bewaamen, op als de verdedigers van diezelfde lastenwetten welke zij tot opror en armoede hadden wilden brengen. Kan men wel iets dwaazer en onneerlijker uitvinden ?

Als men dan toch van het katholieke gouvernement ter gelegenheid der gemeentekiezingen spreken wil, waarom dan niet eens gezegd dat de liberalen, als zij in 1884 door de kiezers buiten gekeseld werden, een jaarlijks tekort van 28 millioen achterlieten ! De katholieken moesten dat tekort aanvullen, dat is 28 millioen per jaar, en zij hebben dat gedaan. Bovendien geven zij jaarlijks aan de gemeenten 7 millioen van het bijzonder fonds, aan de soldaten 15 millioen als vergoeding, aan de ouderlingen evenveel

als pensioen. Zij verteren millioenen meer per jaar voor het onderwijs, voor de buurtwezen, voor de vaarlen, voor de spoorbanen, voor de havens, en hebben alzoo ons land tot eenen voorspoed gebracht die vroeger nooit gekend noch verhoopt werd. Dat dit alles met gene knoppen kan betaald worden, ligt voor de hand, maar de welvaart des lands heeft voor gevolg dat de inkomsten, zonder merkelijke verzwaring der lasten, meer en meer opbrengen.

Dat zullen de kiezers bij de gemeentekiezing niet vergeten ; zij zullen de liberalen en socialistischen met hunne loosche streken wandelen zenden en de zaken hunner gemeenten toevertrouwen aan eerlijke en deftige bestuurders, dat is te zeggen aan de katholieken.

Een schat voor elkeen.

Ik ken een schat, die elkeen kan en zou moeten in bezit hebben.

Gelijk de gezondheid de grootste rijkdom is welken men op aarde kan bezitten, is de schat dien ik bedoel van de grootste waarde.

's Zoederling.

Men vindt hem niet in den grond, gelijk de diamant, het goud of zilver, niet in de zee, zoals de hoornen en arnsten menschen den gelijke van den rijkdom en rijke kan maken in den omgang des levens ?

Zin dien eeuwigden werkman aan, dien kleen handje, welke gelukkiglijk met praktisch onderwijf, begeven genoten en wier opvoeding niet werd verwaarloosd, al was zij eenvouding.

Zij kennen het goed om zonder krumpen of laagheid, beleefd te zijn tegenover al wie hen omdert.

Hunne beleefdheid veredelt hunnen staal en verheft hunnen edelgiet rang. Zij dwingt den hooger wilkend onder te dalen, want zij verbaan en behoort er zooven, die meer door de fortuin zijn bedweld en zet hen aan met den geringen man voortkomende en vriendelijk om te gaan.

En wat ziet men, wanneer een rijke, een machtige de minnelijke beleefdheid met hare b-litane voorschriften niet in acht neemt ; wanneer hij, die hooger staat, den mindere onbeleefd behandelt ?

Hij verlist weldra in aanzien en de achting die men voor hem had gaat te niet.

Want men wrgete het niet al waren men zoo rijk als Cressus, zoo wijs als Salomon en zoo sterk als Sanson, nog heeft men het recht niet de zoo schoone beleefdheid te miskenen en barsh en staarsch jegens den geringen maat te wezen.

En men-nich is enkel een mensch en de eene is den ander waard. Beiden leven maar tot dat zij sterfven en dan verdwijnt alle ongelijkheid van rang.

Het mag het niet vergeten. Het is een strenge plicht voor eenieder beleefd te zijn jegens den eerwaerdte voorkomende en vriendelijk, al ware het maar door den minzaam weergegeven of of het saamdoenig en rechtzinnig gesproken woord, dat zoo machtig werkt op alle weldenkende en rechtschapene herten.

Ja, de beleefdheid is een schat, dien elkeen kan bezitten, en de armen, de nedrigen, de kleen der aarde kunnen zich er door hooger

verheffen, zoo hoog dat zij grooteren zullen bezekamen.

Wie men ook wez, hoe kleen men ook zij, waken men beleefdheid bezit en ze weet te gebruiken, krijgt men meerder overzigt dan men wel zou denken.

En de beleefdheid geeft de bewustheid van toeh iers te zijn : een welgevoerd man ; zij schenkt de noodzige eerbied, die weerhoudt en verhoedt van laagheid te plegen en doet de achtung overstaan verweeren.

Dat de rijken en machtigen rechtzinnig beleefd tegenover de minderen en jegens de kleinen wezen, en dat deze dan ook de beleefdheid oefenen jegens hunne hooger, voor beiden zal het heilzaam zijn, want beleefdheid is de baan die leidt naar Broederliefe.

LANDBOUW.

HET ONKRUID DER WEIDEN.

Dat vele landbouwers hunne weiden slecht verzorgen ziet men dagelijks.

Wanneer men ziet, welke planten de flora van sommig weide vullingen, zou men denken dat men te degen hooi en teelt van allerlei onkruid. De goede grasen als welke vossenaar, rijzig zwekgas, beemdgras, enz., zijn er eene zeldzaamheid.

Om zijne weide van het onkruid te zuiveren kan men :

1° Dikwijls maaien vroaaler het onkruid zijne zaad gevormd heeft.

2° Een doelmatige bemesting toevoegen, ten einde de goede planten de middelen te bezorgen zich sterk te ontwikkelen en het onkruid te verdrucken.

Verleden jaar hebben wij op een slechte weide proeven aangelegd ten einde den invloed der bemesting op het onkruid na te gaan. Van drie percelen werd I slechts 1 jaar met koinai en metsalkalke bemest ; II bleef onbemest ; III werd 2 schierenvolgende jaren met koinai en metsalkalke bemest.

Bij een nauwkeurig onderzoek vonden wij op 100 planten van elk perceel.

Table with 3 columns: Perceelen, Onkruid-planten, Gras-planten. Row I: 16, 18, 70. Row II: 58, 5, 39. Row III: 5, 14, 77.

Het is dus zonneklaar dat de evenredigheid onkruid nog zal verminderen zoo wij ons proef blijven voortzetten.

Vele landbouwers gebruiken op hunne hooiweiden enkel metsalkalke, hetgeen slechts eene halve bemesting is. Om goede uitlagen te bekomen en de flora zijner weide waarlijk te verbeteren, moet men jaarlijks 300 à 400 kg. koinai en evenzo veel metsalkalke per beeter gebruiken.

De onkosten dier bemesting, slechts 30 à 40 fr. behoevend, worden gewoentlijk door de meerdere opbrengst dubbel terugbetaald.

Fr. BAEYS.

Gemeentekiezingen.

Uit al de delen van het land, komen de beste tijdingen aan, opeens den uitslag der staatsde gemeentekiezingen.

Overal beruidt de katholieke partij zich, vol moed en vol hoop, tot den strijd die gaal geopend worden. Daar laagdenoten, die sinds 25 jaren het katholiek gouvernement van hunne keus aan het werk zijn, zijn niet genegeen aan een radicaal-socialistisch verbond der verdediging der gewichtige zedelijke en stoffelijke belangen te wettoren, die door de gemeenteraden moeten beherd worden. Zij weten dat het in de gemeentekiezingen andere zaken grilt dan een kwestie van plaeving of van verlichting der strolen. Zij hebben ook wijzen gezien tot wat de zegerievende gruzer bekwaam is, als zij ten strijde trekt tegen de Kerk en tegen de Priesters en zij hebben nog niet het geh uwen verloren der vervolgelingen en der plaevingen van allen aard waarvan de katholieken, in dien noodlottigen tijd, de slachtoffers waren. Zij hebben ook de grenzeloze onbekwaamheid en onbeleefdheid niet vergeten, welke onze tegenstanders den dag geleden in zaken van bestuur en van openbare werken.

Ook, geel het land door, zal de dag van den 19 October staatsde door eene schitterende zegepraal der katholieke denkwijze gekenmerkt worden.

En voorzeker, nergens in het gansche land is die beweging tegen het liberalisme en de vriedend

kerij heviger dan in onze aloude en christene stad. Onze medeburgers hebben niet tegenwoordig in het gehegen al tot de priesters en de katholieken te lijden hadden, in den droevigen tijd toen eene zoo liberale als s-tarische meerderheid haas en dwingeland op het stadhuis speelde. Al wat katholiek was werd zonder genade vervolgd ; de stad werd bestierd zonder rekening op broegtoetingen ; de waande herschelde in de gemeentebestuur ; de stadswallen werden afgeworpen zonder plan, zonder dat men wat wet er in de plaats zou gest worden ; de imponen werden s'treks verhoogd ; de grootste onbekwaamheid en de volledigste onbeduid,heid in zaken van openbare werken en van bestuur kenmerkten de f-le liberale bolten.

Ziedaar, onder vele andere, eenige der heldoefenissen over dewelke de tongersche geuzerij zich te roemen heeft.

En daarna zou men aan onze medeburgers durven vragen om voor de liberalen te stemmen, om eene liberale-radical-socialistische meerderheid naar het stadhuis te zenden en om de vriedend hooner kostbaarste belangen aan 't droevig verbond der partijgenegen van de blauwe slag en van de roode veld te vertrouwen !

Neen, zulks zal en kan niet gebeuren. Den 42 October aanstaande, zullen onze medeburgers er aan hoonen een nieu en schitterend blijk van hunne onwankelbare verkiefheid aan het Geloof en aan de christene overleveringen van hunne godvruchtige voorvaders te geven.

Zij zullen het zich als eene heilige plicht aanzien, alles, gelijk een man, voor de katholieke candidaten te stemmen die alleen, op eene doelmatige wijze, hunne dierbaarste zedelijke en stoffelijke belangen zullen weten te verdedigen en nogmaals zal het oud en glorierijk katholiek vaandel gezevierend op onze heroverde en versterkte vestingen wapperen.

M. Desmazières,

om de achthare volksvergadering, zal op Donderdag 17 september, dag der loor, in het lokaal van de Land- en Tuinbouwmaatschappijen, in het Koffiehuus Allée Verte, Kienstraat te Tongeren, van tien uur tot een, de personen ontvangen die hem verlangen te spreken.

NIEUWS uit de stad en de provincie.

Pardennmarkt te Tongeren DONDERDAG 17 SEPTEMBER.

Op de markt van Tongeren van donderdag waren te koop gesteld : 555 koren en kalveren, 197 vette varken, en 1884 magere varken.

VOLKS BOND ST.-MATERNUS.

Zondag 30 September staatsde vierden wij op plechtig wijze het jaarlijkse FEEST van ST.-MATERNUS, patroon onzer maatschappij.

H 't Bestuur heeft het programma vastgesteld als volgt :

Om 9 1/2 ure 's morgens, Verzameling der leden in het lokaal der Maatschappij, (Hondstraat).

Om 9 3/4 ure, Optocht naar de O. V. kerk om er de Plechtige Hoogmis bij te wezen.

Om 11 ure, Feestzitting in het lokaal van den Volksbond. Van af 2 ure 's namiddags, in de Tuin der Maatschappij, VOLKSPELEN, met belangrijke geldpremie, aangeboden aan de leden d' verschillende Afdelingen van den Volksbond.

Om 4 ure, LUISTERRIJK CONCERT, door de Kleine Harmonie a De Eburonen Wacht. a HET BESTUUR.

Union horticole van Tongeren.

De Tentoonstelling der voortbrengelen van tuinbouw, bloemen- en boomstelt, ingericht door de Union horticole oster stad, op zondag en maandag 15 en 16 September aanstaande, behooft zeer belangrijk te zijn. Tahir zij reeds de inschrijvingen voor al de wedstrijd.

De liefhebbers kunnen zich het programma

aanschaffen bij den secretaris der maatschappij, M. Arn. NUYX, advocaat te Tongeren, waar zij zich insgelijks kunnen laten inschrijven.

APOTHEEK. — ZONDAGRUST.

Zondag zal de apothek van M. SWINKELS alleen openblijven, van 12 uren 's middags tot 12 uren 's nachts, voor de dringende noodwendigheden.

Maandag, 14 September, zal de apothek van M. FRANCKEN

alleen openblijven.

Bij den POSTRIJDER van heden behoort een BIJVOEGSEL.

Ter gelegenheid der Kermis van Tongeren zal de POSTRIJDER Dinsdag en Donderdag niet verschijnen.

Piringen. — Zondag, 6 September, zal in het gehegen van ons allen blijve voortleven, Op deze dag deed de Erwaarde Pater Redemptorist, P. CLANX, alhier zijn eerste B. Mis. De werk was door 9 ure reeds aansch met volk gevuld, om den gezalfde des Heeren het slaar te zien opstijgen. Met gespannen aandacht volde men ieder zijner bewegingen. De vader en mees andere familieleden woonde de B. Mis bij, onder dewelke het aangoor eene schoone muziekmaatschappij.

Na het Evangelie scholste onze Erwaarde Herder het leven van den Erwaarde Pater en meigin stille traan biggdele over de waagen der ingetogen menig.

Roed halfzief was de kerkelijke plechtigheid oelgeopen. Eeige staatsde later bood men den jongeden Redemptorist zijn portret alsmede een schoon kruisbeeld aan. De Luifelen openden de plechtigheid. Een menigte nieuwsgierigen verbeelde ongeduldig zijne komst. Daar verschaag eindelijk de Erwaarde Pater aan de deur der pastorie en onze onderwijzer houdt de volgende aanspraak :

Aanspraak gedaan door den heer onderwijzer Manschels tot gelegenheid der eerste B. Mis van Pierre Clarin, Redemptorist.

ERWAARDE HEER, GEACHTE TOEGHOORENDE, In het leven van elken persoon vindt men geleefd, de eene al beter en geschiedt, dan de andere, om dien persoon met meer lijdzaamheid te begripen dan op alle andere aangelegenheden.

Zou er wij eene schonere gelegenheid zijn dan die uwer eerste B. Mis in uw geboortedorp om U, den Gezalde des Heeren, den U noodig en eerbied te bewijzen ?

In eame uwer brave ouders en zuster, in naam uwer familieleden en dorpsgenooten, en in dus den welkoms-groet met deze woorden : Wees welkome in ons midden.

Zik ik U, Bemide Toehoorders, den gezachte Pater Redemptorist Clarin behoeven dank te maken ? Gij allen hebt hem gekend en als kind en als jongeling.

In kerk, op straat, in de school, kortom, overal diende hij als toonbeeld voor zijn makkers; geveerde dat de goede God hem tot zulken weerdigen roep heeft getrokken om zijn zalvend woord den volken te verkonden.

Ik ben, als zijn eerste leermeester, in staat zulks te verklaren. — Zijne leezucht was buitengewoon groot en wel in zulke mate dat hij soms gedeelten van zijn nachtrust aan de studie gunde om eene moeilijkheid te overwinnen of een lastig problema op te lossen. In het Collegie der Erwaarde Heeren Josephinen, dat alsdan te Tongere bloeide, had hij gelege goede andere studenten te kampen, doch hij kwam gezevierend uit het strijdperk en keerde telken jaar met eenen last prijzboeken huiswaarts ; velen uwer hebben zulke boeken bestaigen. Ik zou van uw geduld denken misbruikt te maken zoo ik hem U in zijne verdere studie schiet ; ik besluit : De Eerw. Pater was een braaf en goed student, overal in het land.

Over ons geboortedorp werd hij tot Priester des Heeren gezalfd te Beau-Plateau en sedert dien heeft hij niet ongehouden voor zijne goede Ouders, zuster en ipgenoten alle gunsten den Heer te vragen, zoo voor 't ijdellijke als voor 't eenigwe.

Uwe medeburgers hebben gewild dat ter gelegenheid uwer eerste U. Mis alhier U een bijveld

mijn vak ver zal brengen, O Mabel, hebt gij dan geen antwoord voor mij ?

Neen, zij had niets te zeggen, maar sloeg de schoone blausse oogen schuchter naar hem op, en daarin las hij het antwoord.

En als de kreien en schapen, die aan weerszijden van de hwing grassden, lief behrepen bodden van wat er voortviel, zouden zij zich zeker verboden hebben over wat hunne gongen zag, want de jongeling aan het geveel was niet in zijn armen, en drukte haar aan zijn hart, zonder er op te letten, dat de katten strooken van 'sifret oetelochsch kledie vreeslijk kreukted, om welke van alles om liefde, behalve van de heerlijke zektheid, dat zijne lippen verisde konnen mochten drukken op den rozenmond, die hem, voor zijne ooren alle verstaenbaar, een staatsde 's u 's toegesluit had.

Geruimen tijd nog bleef het minoende plaats tusschen de velden en hagen dwalen en het wgd reeds tamelijk laat, toen zij zindelijk den weg naar het kasteel insloegen. Zij spraken weinig, maar hunne blikken waren wilsprekend dat woorden en lezden overhellen getuigenis af van het geluk, dat huone herten vervulde ; voor die traalportieren namen zij afscheid, nootd Clement Harcourt zijne verloofde nog toegelust had, dat hij nog dinaz-idea middag terugkomen en met hare vader spreken zou.

Mijn hemel, Mabel, wat zijt ge lullig uitgebleven, wat hebt ge klein, riep Butler, gij hebt reeds aan de lunchtafel had plaats genomen en zich het maal als naar gewoente recht ge smaken liet. Gij zult ook een soneestek oploopen, als ge zoo op het warmst van den dag gast wandelen.

Gelooft ge dat vaderken, antwoordde Mabel met een schalksch lachje — nu, ik ben er volstrekt niet bang voor.

En na eenige minuten voegde zij, alsof er haar plotseling iets tielvel, bij :

« A propos, a vaderken, ik heb doktor Harcourt ontmoet, en hij heeft mij verzocht u te zeggen, dat hij u dezen namiddag hoopje te kome opzoeken.

Welto ! antwoordde de, onde heer op niet vriendelijken toon. (Wardt voortgezet.)